

องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์

สู่การถ่ายทอดเทคโนโลยี

กัทริญา สุวรรณสนธิ์

นักวิทยาศาสตร์

สำนักเทคโนโลยีชุมชน

กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยสำนักเทคโนโลยีชุมชน เป็นหน่วยงานที่มุ่งมั่นให้บริการด้านงานวิจัยพัฒนาและบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) โดยการนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการแปรรูปอาหาร สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เซรามิกและจักสาน มาวิจัยและพัฒนาเพื่อให้มีเทคโนโลยีที่ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ และดำเนินการลงพื้นที่ถ่ายทอดเทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ในด้านต่างๆ รวมทั้งการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมด้านการตลาดให้กับผู้ประกอบการหรือประชาชนที่ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้สามารถยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์สู่การรับรองมาตรฐาน และติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการได้

วิจัยและพัฒนา
ดำเนินการวิจัยอาหาร สมุนไพรที่มีสรรพคุณทางยา ผลิตภัณฑ์จักสานและเซรามิก เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับคุณภาพ

ถ่ายทอดเทคโนโลยี
ชุมชน วิสาหกิจชุมชน และ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการทำหนังสือความรู้และเทคโนโลยี ที่ใช้การวิจัยและคิดค้นนวัตกรรมมาถ่ายทอด ไปสู่ผู้ประกอบการที่มาร่วมเรียนรู้ ในพื้นที่สาขาต่างๆ

พัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
เก็บข้อมูลและออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน

บริการเครื่องมือ
บริการเครื่องมือในการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป และผลิตภัณฑ์เซรามิกอื่น ๆ

ติดตามและประเมินผล
ทำการติดตามคุณภาพ และผลผลิตของเกษตรกรที่ชุมชน

3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ฝึกอบรมการดำเนินงานให้กับเกษตรกรก่อนไปสมัคร
2. ฝึกอบรมการดำเนินงานให้กับเกษตรกรก่อนไปสมัคร
3. ฝึกอบรมการดำเนินงานให้กับเกษตรกรก่อนไปสมัคร

สำนักเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ
ชั้น 2 อาคาร 51 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุคใหม่ เขตปทุมธานี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2201 7103 - 5 โทรสาร 0 2201 7102 email : bcs@bsa.go.th

รูปที่ 1 กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีของสำนักเทคโนโลยีชุมชน

แนวทางในการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีของสำนักเทคโนโลยีชุมชนนั้น ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการอย่างแท้จริง โดยมีการรับข้อมูลปัญหาต่างๆ ทั้งจากหน่วยงานในพื้นที่ จากการจัดงานสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาจากผู้ประกอบการในภูมิภาคต่างๆ และจากการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการโดยตรง โดยกลุ่มส่งเสริมมูลค่าเพิ่มและการตลาดมีการสรุปข้อมูลและประสานนักวิทยาศาสตร์เฉพาะด้านเพื่อดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น

การจัดฝึกอบรมในโครงการส่งเสริมเทคโนโลยี และเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเป็นการนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เบื้องต้นไปถ่ายทอดให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งประเด็นปัญหาหลักของผู้ประกอบการส่วนใหญ่คือไม่เข้าใจถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ดังนั้น สำนักเทคโนโลยีชุมชนจึงมีภารกิจสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถเข้าสู่การยื่นขอรับการรับรองมาตรฐานต่อไป

นอกจากการลงพื้นที่จัดฝึกอบรมแล้ว สำนักเทคโนโลยีชุมชนได้มีการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกผ่านโครงการคู่มือวิทย์เพื่อโอท็อป เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะด้านให้กับผู้ประกอบการ โดยนำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด ตัวอย่างของนวัตกรรมที่สำนักเทคโนโลยีชุมชนนำไปแก้ปัญหาเชิงลึกให้ผู้ประกอบการ ได้แก่ นวัตกรรมแป้งข้าวเจ้าหอมเพื่อทดแทนแป้งสาลีในผลิตภัณฑ์อาหาร การพัฒนาสูตรเครื่องสำอางสมุนไพร การพัฒนาเซรามิกกลิ่นหอม เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว สำนักเทคโนโลยีชุมชนได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ประกอบการทั่วประเทศ โดยใช้อัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นเพื่อสร้างตราผลิตภัณฑ์ตลอดจนการให้ความรู้ด้านการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท อีกทั้งให้ความรู้เรื่องการส่งเสริมการขายบนตลาดออนไลน์ เพื่อให้เข้ากับการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันและเป็นการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงลูกค้าหรือผู้บริโภค รวมทั้งเป็นการขยายตลาดให้เป็นที่รู้จักแก่กลุ่มลูกค้าแบบรวดเร็วมากขึ้น

ตัวอย่างนวัตกรรมของสำนักเทคโนโลยีชุมชน

ผู้ประกอบการที่สนใจรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการให้บริการด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีของสำนักเทคโนโลยีชุมชน ได้ที่เว็บไซต์กรมวิทยาศาสตร์บริการ www.dss.go.th หรือจากการประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดงานสัมมนาตามภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะในงานสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs เพื่อรายได้ที่ยั่งยืน โดยภายในงานมีการเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่าง 3 ภาคร่วมกันเพื่อยกระดับผู้ประกอบการ ได้แก่ หน่วยงานราชการในพื้นที่ผู้ประกอบการ และกรมวิทยาศาสตร์บริการ ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์บริการให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน สร้างความใกล้ชิดกับประชาชน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในด้านการให้บริการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการให้บริการตามมาตรฐานการให้บริการศูนย์ราชการสะดวก หรือ GECC



รูปที่ 2
นวัตกรรมแป้งข้าวเจ้าหอมเพื่อทดแทนแป้งสาลีในผลิตภัณฑ์อาหาร



รูปที่ 3
นวัตกรรมเครื่องสำอางสมุนไพร



รูปที่ 4
นวัตกรรมเซรามิกกลิ่นหอม

